

Informatienota voor de raad (RIN)

Portefeuillehouder	:	W. van Zeeland
Behandelend ambtenaar	:	M. van den Heuvel
Zaaknummer		11421-2021
Bijlagen	:	geen
Datum B&W vergadering	:	23 februari 2021

Onderwerp: Implementatie Omgevingswet en de besluitvormende rol van de gemeenteraad

Aan de gemeenteraad,

Kennis te nemen van

Proces en planning van dit jaar te nemen besluiten voor inwerkingtreding Omgevingswet.

Inleiding

Deze RIN biedt een overzicht van onderwerpen waarover de gemeenteraad besluiten dient te nemen voordat de Omgevingswet in werking treedt op 1 januari 2022. We gaan in deze RIN niet in op het proces van het opstellen en vaststellen van onze omgevingsvisie. Dit is een lopend proces met betrokkenheid van de gemeenteraad.

In samenhang met de vele voorbereidende werkzaamheden die onze ambtelijke organisatie verricht ter voorbereiding op de Omgevingswet, zijn er besluiten die door de gemeenteraad genomen moeten worden. Deze besluiten zijn afgeleid van de minimale acties die de VNG heeft benoemd om goed voorbereid te zijn op de Omgevingswet. Onderstaand staat een overzicht met de te nemen besluiten en een voorlopige planning van de raadsvergadering waarop we het besluit voorleggen.

Besluit	College	Gemeenteraad	Planning
1) Ambities, aanpak, middelen transitiefase omgevingsplan	Voorstel	Besluit	11 nov
2) Adviesrecht gemeenteraad bij omgevingsvergunning	Besluit (eigen rol)	Besluit (eigen rol)	7 okt
3) Delegatiebesluit omgevingsplan	Besluit (eigen rol)	Besluit (eigen rol)	7 okt
4) Participatiebeleid	Voorstel	Besluit	7 okt
5) Samenwerkingsafspraken en werkprogramma ODZOB	Besluit	Eventueel: financieel	11 nov
6) Instellen gemeentelijke adviescommissie	Voorstel	Besluit	11 nov
7) Legesverordening	Voorstel	Besluit	16 dec
8) Verordening nadeelcompensatie	Voorstel	Besluit	11 nov
9) Nota grondbeleid: kostenverhaal, voorkeursrecht, onteigening	Voorstel	Besluit	11 nov
10) Aanwijzing toezichthouders Omgevingswet	Besluit	-	december

De opgesomde besluiten zijn noodzakelijk om vanaf 1 januari 2022 de dienstverlening te kunnen bieden conform de eisen van de Omgevingswet. Het zijn besluiten die inhoudelijk een behoorlijke diversiteit kennen en die goed doorgrond dienen te worden. Om deze reden stellen we een proces voor met voldoende ruimte voor inhoudelijke toelichting op de onderwerpen richting de gemeenteraad en ruimte voor interactie met de gemeenteraad.

Het voorgestelde proces is:

Wat	College	Informatie avond raadsleden	Commissie R & M
Projectencollege: toelichting op de onderwerpen	11 mei en 1 juni		
Informerende ronde met toelichting op onderwerpen en interactieve discussie op: - o Adviesrecht gemeente en besluitvorming gemeenteraad / college op omgevingsplan en omgevingsvergunning - o Participatiebeleid - o Grondbeleid: kostenverhaal, voorkeursrecht, onteigening		juni	
Besluitvorming op onderwerpen tbv gemeenteraad op 7 oktober, 11 november en 16 december			15 september 20 oktober 24 november

Indien gewenst zullen we het technisch beraad benutten voor aanvullende specifieke informatievoorziening naar de raadsleden op een bepaald onderwerp.

Kernboodschap

De voorbereiding van de Omgevingswet vraagt om besluiten van de gemeenteraad op diverse onderwerpen. Deze RIN biedt een overzicht van de te nemen besluiten en een voorstel voor proces en planning. Naast de reguliere processtappen voor besluitvorming stellen we voor om in juni een informatie avond voor raadsleden te organiseren om de raadsleden op de hoogte te brengen van de aankomende besluiten en om raadsleden de mogelijkheid te bieden voor interactie.

Vervolgstappen

Het organiseren van een informatie avond voor raadsleden in juni.

Financiën

Niet van toepassing.

BIJLAGE: Korte toelichting op de aankomende besluiten

1) Ambities, aanpak, middelen transitiefase omgevingsplan

Op 1 januari 2022 beschikken we over een omgevingsplan van rechtswege waarin onze huidige bestemmingsplannen en honderden rijksregels (decentralisatie via bruidsschat) zijn opgegaan. We hebben tot uiterlijk 2030 om tot een definitief omgevingsplan te komen. Daarin moeten al onze regels voor de fysieke omgeving uit onze verordeningen zijn verwerkt, kunnen we de rijksregels waar we verantwoordelijk voor zijn aanpassen (lokale normen of schrappen regel) en moeten we de regels uit onze huidige bestemmingsplannen op basis van activiteiten gaan formuleren en annoteren volgens de eisen van de Omgevingswet. Voor deze transitiefase vanaf 1 januari 2022 leggen we de aanpak voor aan de gemeenteraad met onze uitgangspunten, ambitie, indeling van ons omgevingsplan en de stappen, tempo en inzet om tot ons definitieve omgevingsplan te komen.

2) Adviesrecht

In de huidige situatie geeft de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen voordat het college een omgevingsvergunning kan verlenen om af te wijken van het bestemmingsplan, beheersverordening of inpassingsplan. Dat geldt voor gevallen die niet staan in de door de raad vastgestelde Lijst van categorieën waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is.

Onder de Omgevingswet vervalt de bevoegdheid tot een verklaring van geen bedenkingen en komt een nieuwe bevoegdheid: het adviesrecht. De redenatie in de Omgevingswet is: de gemeenteraad bepaalt vooraf in welke gevallen een aanvraag om af te wijken van het omgevingsplan wél langs de raad moet. De verklaring van geen bedenkingen wordt vervangen door een bindend advies. Raad en college moeten overeenkomen voor welke gevallen een bindend advies voorgelegd moet worden aan de raad. Daarbij is een van de doelen van de Omgevingswet - snellere dienstverlening - wel van belang om in het oog te houden.

Ten tweede is het uitgangspunt van de Omgevingswet dat op vergunningen de reguliere procedure (termijn 8 weken) van toepassing is. Het college kan die termijn met 6 weken verlengen. Bij de regionale uitwerking van de werkprocessen en samenwerkingsafspraken tussen alle bevoegde gezagen en ketenpartijen is overeengekomen hier terughoudend mee om te gaan. De gemeenteraad kan in een aantal gevallen aangeven wanneer ze een uitgebreide procedure (termijn 26 weken) van toepassing wil verklaren. Het gaat dan om situaties waar veel aspecten spelen (complex) en waar veel belangen spelen (ofwel een grote impact hebben).

3) Delegatiebesluit

Voor het wijzigen van het omgevingsplan regelt het delegatiebesluit de verhouding gemeenteraad – college. Het delegatiebesluit is verwoord in artikel 2.8 van de Omgevingswet: “de gemeenteraad kan de bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan delegeren aan het college van burgemeester en wethouders”. De wijziging van het omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad en kan worden gedelegeerd naar het college.

4) Participatiebeleid

We hebben een werkwijze voor participatie door initiatiefnemers ingericht, namelijk onze spelregels voor het voeren van een zorgvuldige dialoog. De Omgevingswet verplicht participatie bij door de gemeenteraad aan te wijzen buitenplanse activiteiten. De gemeente moet participatiebeleid vaststellen waarin is vastgelegd hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen gelden. We inventariseren wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen onze huidige spelregels voor zorgvuldige dialoog en het participatiebeleid zoals de Omgevingswet dat beoogt en een voorstel doen voor ons participatiebeleid bij ruimtelijke initiatieven.

5) Samenwerkingsafspraken en werkprogramma ODZOB

We stellen jaarlijks het werkprogramma ODZOB vast als basis voor de dienstverlening aan onze gemeente. Door de Omgevingswet (en Wet kwaliteitsborging bouwen die gelijktijdig in werking treedt) kunnen de samenwerkingsafspraken, dienstverleningsovereenkomst en het werkprogramma wijzigen.

6) Instellen gemeentelijke adviescommissie

De minimale verplichting is het instellen van een gemeentelijke adviescommissie met als minimale taak het adviseren over vergunningaanvragen voor een rijksmonument. Een welstandscommissie is verplicht onder de Omgevingswet voor het toetsen aan een rijksmonument. De gemeenteraad kan aangeven bij welke activiteiten die in het omgevingsplan zijn genoemd een advies nodig is van de commissie en het

college kan advies vragen als zij daartoe aanleiding ziet. De gemeenteraad moet besluiten welke bevoegdheden de commissie krijgt: alleen de wettelijke bevoegdheden of breder.

7) Legesverordening

Onze legesverordening dient aangepast te worden aan de gevolgen van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen. Vanuit de Omgevingswet is er een keuze om leges te gaan heffen voor activiteiten milieu. De WKB betekent een gefaseerde verschuiving van taken van de gemeente naar private kwaliteitsborgers. Dit heeft gevolgen voor onze capaciteit en legesinkomsten op activiteiten bouwen.

8) Verordening nadeelcompensatie

De huidige werkwijze van planschade verandert en verbreed onder de Omgevingswet en krijgt de term 'nadeelcompensatie'. In Gemert-Bakel hebben we een planschadeverordening en op sommige terreinen nadeelcompensatie regelingen (bijvoorbeeld kabels en leidingen). Met de omgevingswet komt dat allemaal samen en verwachten we een verordening nadeelcompensatie vast te laten stellen.

9) Nota grondbeleid: kostenverhaal, voorkeursrecht, onteigening

Implementeren procedures en (reken)methoden kostenverhaal. Dit is een wijziging van instrumenten, grondslagen, kostensoortentabel, procedurele vereisten en termijnen en de aard van kosten die de gemeente kan verhalen. Ook veranderen grondslagen en termijnen van voorkeursrecht en onteigening.

10) Aanwijzing toezichthouders Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet verandert de huidige wettelijke basis voor onze toezichthouders. Dit betekent dat het college een nieuw aanwijzingsbesluit neemt.